

# Kader taalgericht onderwijs

LEERGEMEENSCHAP TAAL & OKAN

# Taalgericht onderwijs

---

Leren en denken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Taal is daarbij tegelijkertijd doel en middel. Taal is het krachtigste medium om een verscheidenheid aan boodschappen over te brengen, van concreet tot abstract, van erg persoonlijk tot wetenschappelijk. Dit vergt wel oefening – een kind leert dan wel vanzelf alledaagse taal, maar een leerling leert niet vanzelf schooltaal, laat staan vaktaal of academische taalvaardigheden. Daarbij komt nog dat leerlingen met een meertalige achtergrond zich op verschillende snelheden verschillende taalregisters eigen moeten maken. Binnen AGSO werken wij expliciet aan dit leerproces door volop in te zetten op taalgericht onderwijs. Bewust aandacht hebben voor taal in onderwijs is dus een win-win: de leerling begrijpt het vak beter én werkt ook aan taalvaardigheid.

Om dit proces richting en vorm te geven is het fundamenteel dat elke leerling kan groeien naar **eigen noden** en in functie van het vooropgestelde onderwijstraject. Dit zal gebeuren door het uitzetten van **effectieve taaltrajecten**.

In een **taalgerichte onderwijscontext** kan een leerkracht maximaal inzetten op de optimale begeleiding van elke leerling binnen haar of zijn taaltraject en met ruimte voor **meertaligheid**.

**Taalgericht onderwijs** houdt in dat een leerkracht in zijn lespraktijk bewust inzet op taaldoelen naast lesdoelen. Door in te zetten op bijvoorbeeld vaktaal en correct gebruik van schooltaal verwerft een leerling de vakinhouden immers sneller, grondiger en beter. De nadruk blijft evenwel liggen op lesdoelen.

Taalgericht onderwijs zet dus eerst en vooral in op lesdoelen, maar integreert daarbij ook expliciet de benodigde taalvaardigheid. Leerlingen bereiken gelijktijdig les- en taaldoelen via onderwijs dat **contextrijk** is, vol **interactiemogelijkheden** zit en waarbinnen de **benodigde taalsteun** geboden wordt.

| Context                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Interactie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Taalsteun                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>De leerkracht creëert betekenisvolle contexten, die aansluiten bij de (talige) voorkennis en de leefwereld van de leerlingen.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <i>De leerkracht creëert een veilige, gevarieerde en taalrijke leeromgeving en biedt maximale ruimte tot interactie op het vlak van spreken, luisteren, lezen en schrijven.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>De leerkracht reikt effectieve talige tools aan die de leerling optimaal ondersteunen bij het leerproces.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>De leerkracht expliciteert de <b>lesdoelen</b> (binnen een lessenreeks).</p> <p>De leerkracht zorgt voor een <b>logische opbouw en structuur</b> van de les.</p> <p>De leerkracht stelt zich <b>cultuursensitief</b> op en houdt rekening met verschillen tussen leerlingen.</p> <p>De leerkracht voorziet <b>gevarieerde taalkrachtige werkvormen en materialen</b> (tekst, film, schema, illustratie, klasgesprek, ...)</p> <p>De leerkracht zorgt voor een <b>verband met vorige lessen</b>, andere <b>vakken</b> en de <b>leefwereld</b> van de leerlingen.</p> | <p>De leerkracht zorgt voor een <b>veilige en gestructureerde leeromgeving</b> voor alle leerlingen.</p> <p>De leerkracht stelt zich <b>positief</b> op in de interactie en moedigt dit aan bij de leerlingen.</p> <p>De leerkracht stemt bewust haar/zijn <b>taalgebruik</b> af op de leerlingen.</p> <p>De leerkracht zet doordacht in op effectieve <b>groeperingsvormen</b>.</p> <p>De leerkracht kiest bewust voor <b>werkvormen</b> die inzetten op actieve participatie en interactie tussen leerlingen.</p> <p>De leerkracht zet doelbewust in op de <b>functionele meertaligheid</b> van de leerling bij de verwerking van de leerinhouden.</p> | <p>Elke leerkracht is een <b>taalbewuste</b> leerkracht.</p> <p>De leerkracht expliciteert bewust de <b>taaldoelen</b>.</p> <p>De leerkracht laat leerlingen <b>herhalen</b> en <b>parafraseren</b>.</p> <p>De leerkracht biedt <b>steun</b> bij lezen, schrijven, luisteren en spreken aan de hand van schema's, kaders, ...</p> <p>De leerkracht zet in op ondersteuning bij moeilijke <b>vak- en schooltaal</b> tijdens de instructie, bij opdrachten en in evaluatie.</p> <p>De leerkracht biedt <b>visuele ondersteuning</b> bij de leerinhouden.</p> <p>De leerkracht geeft <b>(vak-) taalgerichte, constructieve feedback</b>.</p> |